

[Birthe Nielsen]

og selv om man nok har hævet fripladsgrænserne i 1979, så sker det jo kun hvert 4.-5. år, da fripladsgrænserne jo ikke er underlagt pristalsreguleringen.

Det er rigtigt, som socialministeren var inde på, at kommunerne i deres udbygningsplaner for de næste 5 år regner med en udbygning på ca. 36.000 pladser, men det hjælper jo ikke så meget, når behovet er 4 gange så stort. En del kommuner har jo også, som det er fremgået de sidste måneder, hvor jeg selv har været involveret i det, i strid med loven opstillet nogle bestemte kriterier på grund af ventelister med hensyn til, hvilke børn der kan blive passet eller ej. De pæne ord, der i sin tid er skrevet i bistandslovens § 69 om børns pædagogiske behov, er forblevet nogle pæne ord på et stykke papir, fordi ingen kommuner i landet i dag kan leve op til denne målsætning. Derfor sker der også en masse urimeligheder og ulovligheder inden for området.

En af de sidste ting, jeg kort før jul blev konfronteret med, var, at en kommune nægtede en familie med to børn hjælp, ikke alene hvad angår institutionsplads, men også hvad angår kontanthjælp efter bistandsloven, med den begrundelse, at familien måtte klare sig for mandens indtægt alene, flytte til en billigere bolig, fordi hustruen efter endt barselorlov ikke kunne genoptage sit arbejde på grund af manglende børnepasningsmuligheder. Det er for øvrigt også en grov diskriminering af kvinden.

Socialistisk folkeparti har tidligere fremsat forslag om en forbedring af forholdene for børnene og dermed for forældrene. I vores barselorlovsforslag har vi foreslået, at forældre ved fødsel eller adoption skulle have ret til barselorlov i 9 måneder. Forslaget var udformet således, at moderen skulle have 6 måneders orlov og de 3 måneder kunne udnyttes af faderen, og at der skulle ydes fuld kompensation fra det offentlige for tabt arbejdsfortjeneste. Ingen skulle kunne afskediges under graviditet eller fravær i barselorlovs- eller omsorgsperioden. Det helt afgørende med hensyn til ønsket om at være hjemme hos børnene er, at orloven ikke medfører indtægtsnedgang, og det har især betydning for de mange småbørnsfamilier, der er lavtlønnede.

Lige så vigtig for trygheden er imidlertid sikkerheden for, at man kan beholde sit ar-

bejde. I dag bliver mange småbørnsmødre diskrimineret som følge af risikoen for afskedigelse i forbindelse med graviditet og fødsel. En undersøgelse foretaget på Sankt Josephs hospital i København viser, at halvdelen af de fødende kvinder ikke engang udnyttede de 14 uger, de havde krav på sammen med barnet efter fødslen. Kun 10 pct. af disse kvinder holdt op med at arbejde efter eget ønske, resten var tvunget til det. Det var især de kvinder, der havde det hårdeste og mest belastende arbejde, de ufaglærte og de enlige, der tidligst måtte holde op med at arbejde, og årsagerne var komplikationer og belastninger under svangerskabet.

Ingen forældre kan føle ro og tryghed, hvis ikke pengene kan slå til. De ufaglærte kvinder er i forvejen så lavt lønnede, at familierne ikke kan klare en yderligere lønnedgang, hvis der ikke sikres dem 100 pct. dækning for tabt arbejdsfortjeneste under graviditet og barselorlov. Det kan tvinge de dårligst stillede familier til at forkorte barselorloven, og dermed får deres børn ikke den gode start i livet, de må have krav på. Både lærlinge og uddannelsessøgende må sikres ret til orlov og ret til at vende tilbage til studie- og læreplads efter endt barselorlov. Hos mange af disse unge er pengene jo i forvejen små.

SF har desuden fremsat forslag til folketingsbeslutning om orlov i forbindelse med børns sygdom. Dette forslag går ud på, at en af forældrene skal have mulighed for mindst 10 dages orlov under barnets sygdom ved enten at blive hjemme og passe barnet eller være i barnets nærhed, når det er indlagt på en behandlingsinstitution. Ved at gennemføre forslaget vil den angst og uro, der opstår både hos barnet og forældrene, blive formindsket, og det vil gavne familiens trivsel og tryghed. Vi håber selvfølgelig på, at når forslaget kommer frem her i tinget, vil det få en positiv behandling.

Inden for daginstitutionsområdet har socialistisk folkeparti, lige siden nedskæringerne blev en realitet i 1975, stillet flere konkrete forslag om forbedring af forholdene. Nogle af de ting, jeg vil nævne, er ophævelse af maksimumsgrænserne, en bedre personale-normering, især nu, hvor åndssvageforsorgens børn bliver integreret i både skole og daginstitution. En større udbygningsgrad ønskede vi også og en forhøjelse af tilskudspro-